
Formy rodzinnej pieczy zastępczej

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców biologicznych, organizowana jest przez powiat piecza zastępcza. Ideą pieczy zastępczej jest czasowe zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, których rodzinom ograniczono lub pozbawiono ich tego prawa, na mocy postanowienia sądu. Powinna ona być zagwarantowana do czasu ustania przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza jest to środowisko najbardziej zbliżone do naturalnego, co ułatwia dziecku nawiązanie więzi emocjonalnych zapobiegając jednocześnie skutkom sieroctwa społecznego. Zadaniem rodzinnej pieczy zastępczej jest stworzenie dziecku stabilnego środowiska zapewniającego właściwe wychowanie i opiekę do czasu powrotu dziecka do rodziny biologicznej bądź do momentu przysposobienia lub usamodzielnienia się. Rodzinna piecza zastępcza jest formą wychowania najbardziej zbliżoną do wychowania w rodzinie naturalnej i zaraz po adopcji najbardziej cenioną. Zapewnia ona bowiem warunki funkcjonowania najbardziej sprzyjające nawiązaniu bliskich więzi emocjonalnych dziecka z opiekunami, indywidualizacji w podejściu do potrzeb, oczekiwań i często deficytów psychofizycznych dziecka.

Można wyodrębnić następujące **formy rodzinnej pieczy zastępczej**:

1. Rodziny zastępcze:

- **Spokrewnione**- (osoba będąca wstępnymi - dziadkowie lub rodzeństwem dziecka). **Niezawodowe**(małżonkowie lub osoba nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka - dalsza rodzina lub osoby niespokrewnione)
- **Zawodowe**(małżonkowie lub osoba, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka), a wśród nich:
 - *pełniące funkcję pogotowia rodzinnego*- przejmują opiekę nad dziećmi powierzonymi im w trybie interwencyjnym, w tym dowiezionymi przez policję w sytuacjach porzucenia lub zagrożenia życia i zdrowia. Umieszcza się w nich nie więcej niż 3 dzieci, w razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, za zgodą rodziny zastępczej jest dopuszczalne umieszczanie w tym samym czasie większej liczby dzieci - na pobyt okresowy, do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej, nie dłużej niż na 4-8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie, umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.
 - *specjalistyczne*- umieszcza się w niej dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci niepełnosprawne fizycznie bądź niepełnosprawne umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym, z różnymi dysfunkcjami, wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. W rodzinie tej może wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci.

1. **Rodzinne domy dziecka** (może w nim przebywać łącznie 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej). Na terenie powiatu buskiego nie funkcjonuje ta forma opieki.

Na terenie powiatu buskiego funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe.

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym:

- traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej,
- zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych,
- zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań,
- zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne,
- zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka,
- umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowił inaczej.

Niezwykle istotny jest fakt, iż ograniczenie władzy rodzicielskiej (najczęściej występujące) poprzez umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej skutkuje przeniesieniem na opiekunów zastępczych wszelkich atrybutów bieżącej pieczy (codziennej opieki i troski) nad dzieckiem, natomiast reprezentowanie ustawowe czyli podejmowanie względem dziecka wszystkich istotnych decyzji życiowych nadal jest w „rękach” rodziców naturalnych. Podejmując się tej roli trzeba o tym koniecznie pamiętać. Dziecko w naszej rodzinie zastępczej nie jest nasze!!!. Rodzice zastępczy w zastępstwie rodziców biologicznych sprawują bieżącą opiekę nad dzieckiem. Ta forma opieki podlega także kontroli ze

strony sądu i powiatowego centrum pomocy rodzinie.